

Seguiment d'iniciatives de custòdia al Gaià: El projecte Territori Salamandra

Taller de Formació organitzat per l'ICTIB i la XCN
ACOMPANYAMENT I SEGUIMENT D'ACORDS DE CUSTÒDIA

14 de maig de 2020

Impulsa el projecte:

Entitat membre de:

Amb acord de custòdia fluvial:

Riu Gaià

ASSOCIACIÓ MEDIAMBIENTAL LA SÍNIA

ASSOCIACIÓ
MEDIAMBIENTAL
la sinya

- ✓ *Conservació de la biodiversitat*
- ✓ *Educació ambiental*
- ✓ *Fomentar el voluntariat ambiental*

Membres de la XCN

Riu Gaià

ASSOCIACIÓ MEDIAMBIENTAL LA SÍNIA

Conca del riu Gaià:

- ✓ 65 quilòmetres de riu
- ✓ Fonts, bases i zones humides
- ✓ 23 municipis
- ✓ 5 Espais d'Interès Natural

Acord de custòdia fluvial

Riu Gaià

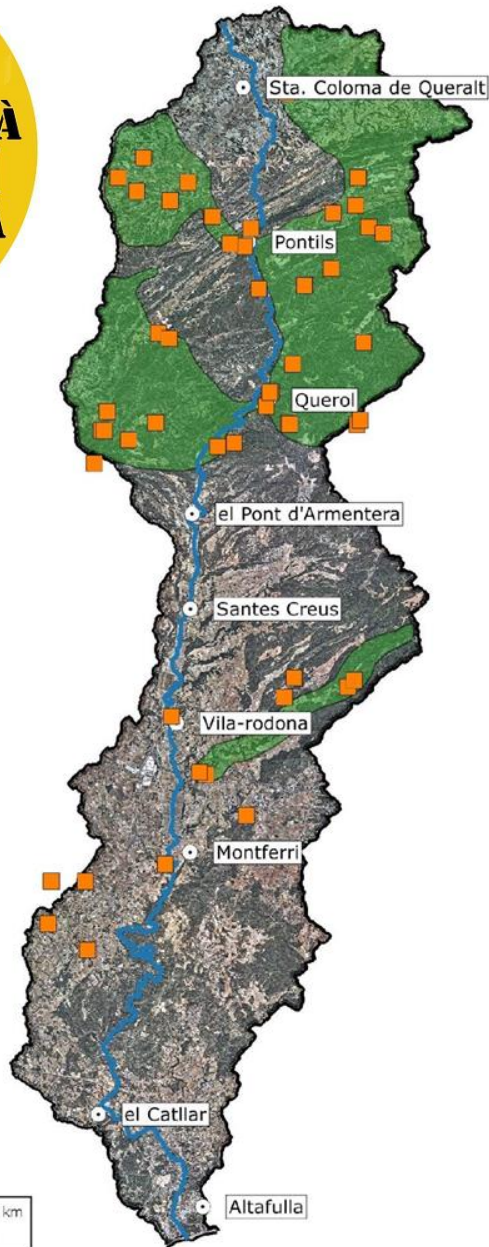
DIVERSOS PROJECTES DE LA SÍNIA

A large blue circle containing several project logos and posters:

- WUPLA PLATA!**: A logo with the text "WUPLA PLATA!" in a stylized, colorful font.
- el Gaià**: A circular logo featuring a lizard and the text "el Gaià Custòdia del territori www.riugaia.cat".
- RIU GAIÀ TERRITORI SALAMANDRA**: A circular logo featuring a salamander and the text "RIU GAIÀ TERRITORI SALAMANDRA ASSOCIACIÓ MEDIAMBIENTAL la sinya".
- SÓC VOLUNTARI@ DONEM VIDA AL GAIÀ!**: A circular logo featuring a turtle and the text "SÓC VOLUNTARI@ DONEM VIDA AL GAIÀ! ASSOCIACIÓ MEDIAMBIENTAL la sinya".
- EMPESCAT Riu Gaià**: A vertical poster with the text "EMPESCAT Riu Gaià Següiment de la comunitat de peixos del riu Gaià. Projecte de custòdia fluvial i participació ciutadana." and illustrations of fish and reeds.
- XOAG**: A rectangular logo with the text "XOAG Xarxa d'observadors Ambientals de la Conca del Riu Gaià" and an illustration of a frog and reeds.

Riu Gaia

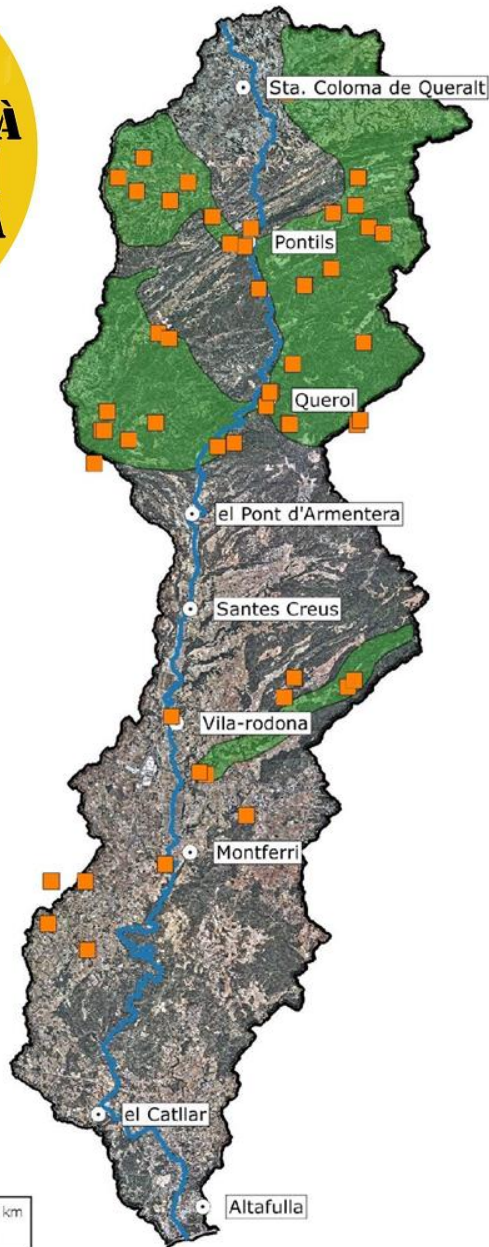
Territori salamandra

Distribució d'amfibis / Inventari de zones humides continentals

- **Distribució salamandra (*Salamandra salamandra*) i la resta d'amfibis**
- **> 60 prospeccions (inventari). Identificació de punts d'aigua**
- **Acords de custòdia i col·laboració (municipis i administracions, propietaris i voluntariat)**
- **5 – 10 actuacions de millora / restauració**
- **Llacunes de nova creació**
- **Espècies exòtiques / Malalties emergents**

Riu Gaià

Territori salamandra

4 exemples de custòdia del territori

1. *Acord de custòdia fluvial del riu Gaià*
2. *Conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Querol*
3. *Acords de custòdia amb propietaris de finques privades*
4. *Acord de custòdia i conveni de col·laboració amb una empresa i voluntariat corporatiu*

Riu Gaià

1. Acord de custòdia fluvial del riu Gaià entre La Sínia i l'Agència Catalana de l'Aigua

- Actuacions: Bosc de ribera, biodiversitat, senyalització i manteniment i foment voluntariat i educació ambiental
- ACA: Suport tècnic i assessorament, informació pertinent xarxes de seguiment ecològic i dels plans que s'hi desenvolupin
- Vigència del conveni: 4 anys
- No suposa la cessió ni cap exclusiva
- Comissió de seguiment

2. Acord de col·laboració per a la custòdia del territori en el marc del projecte Territori salamandra entre l'Ajuntament de Querol i La Sinya

Riu Gaia

Riu Gaià

2. Acord de col·laboració per a la custòdia del territori en el marc del projecte Territori salamandra entre l'Ajuntament de Querol i La Sínia

- Actuacions de millora en diversos punts d'aigua del municipi de Querol, que són l'hàbitat de moltes espècies d'amfibis i en especial, de la salamandra. En especial fonts i basses.
- Col·laboració en la signatura de nous acords de custòdia amb propietaris privats
- Activitats d'educació ambiental adreçades als escolars i als veïns i veïnes del municipi
- Organització de jornades de voluntariat
- Col·locació de rètols i plafons informatius
- Determinar conjuntament noves accions

Espai Natural Protegit Sistema prelitoral central

Territori Salamandra

Este projecte desenvolupa i promou el projecte de conservació de la salamandra i, per extensió, del corrent d'aiguada que habita la conca del riu Gaia. A més i com a mesura bàsica prevista per a la recuperació i establiment d'aquest propi ariari, Territori Salamandra promou actuacions de restauració de zones humides frías, zones alpiniques i de contrastació entre aigua d'alt i baixa per a la conservació dels ambients en condicions de baixa perturbació.

Per al moment s'ha identificat de més d'una trentena de punts de cria en els territoris de la conca del riu Gaia i s'han organitzat els punts de població d'aquests cursos i la catalogació de riuets espais d'interès per a la seva preservació. Dins de la fragata d'aquests hàbitats, es demanen que siguin més respectuoses amb l'entorn natural.

El acord de custòdia del territori

El riu Gaia és un curs d'aigua amb territoris d'interès d'etnobotànica, arqueologia i història que ha estat la font de les quals és la importància dels propers, i també, en la conservació i la recuperació dels valors amb mesures naturals, culturals i paisatgístiques d'un territori entorn. En aquest sentit, Territori Salamandra promou que s'inclogui a la custòdia del territori l'adopció d'actes, pactes i convenients que, en aquest cas, faciliti l'execució de mesures de conservació dirigides a afavorir els hàbitats en risc i les recuperacions dels espais i dels entorns en general. A la conca del riu Gaia s'aporten tipus d'hàbitats, d'alt valor ecològic i paisatgístic, on trobem: roques, fonts, riuets i torrents i, tots ells, amb característiques com: el riu d'Alfauàs, el riu del Serrat, la font de Siquera, el riu de Sant Miquel i la capçalera del torrent de Ruda. A més d'aquests, el riu de Sant Miquel i el torrent de Quatre aquests cursos d'aigua s'incloguen més profundament amb l'execució de mesures de custòdia de l'entorn de les Salamandres en cooperació amb l'Ajuntament de Quatre i per la restauració de zones humides.

Distribució de salamandra observada a la conca del riu Gaia (any 2018).
Font: Associació Medioambiental de l'Erau.

Riu Gaià

3. Acords de custòdia del territori amb el Sr. Jaume Casany i el Sr. Ramon Solé, per tal d'impulsar l'Hort de les Salamandres

L'HORT DE LES SALAMANDRES

Aquests antics horts de Querol, actualment, acullen un projecte de custòdia del territori per tal d'afavorir la reproducció d'amfibis com ara la salamandra, la granota verda i el tòtil.

**Gaudiu d'aquest entorn i respecteu els espais delimitats.
Podeu fer ús de les taules-pícnic.**

Entitats que hi col.laboren:

Ajuntament de Querol

Amb la col.laboració:

Obra Social "la Caixa"

Amb acord de custòdia fluvial:

Sr. Jaume Casany Prats
Sr. Ramón Solé Solé

Esper's Natural Passage
A natural passage through the forest canopy, providing a safe route for wildlife and a scenic view of the canyon.

The sign features several images: a blue bird-like creature, a green frog, a brown animal, and a group of yellow and black insects. It also includes a small circular logo in the top right corner.

Riu Gaia

4. Acord de custòdia amb l'empresa propietària de les finques a l'entorn de l'embassament del riu Gaia

- Acord de custòdia de diverses finques privades a l'entorn de l'embassament del riu Gaia
- Conveni de col·laboració per a la realització de diverses accions de voluntariat corporatiu amb treballadores i treballadors de la pròpia empresa

Riu Gaia

Implicació del voluntariat ambiental en els projectes de custòdia del territori

- Coordinadora del voluntariat
- Pla de voluntariat, etc
- Grup de voluntàries i voluntaris

- Programes de voluntariat de l'entitat:
#CONNECTEMELGAIA
XOAG

CONNECTEMELGAIÀ

El riu com a connector de vida

Voluntariat Ambiental _ Associació Mediambiental la Sinia

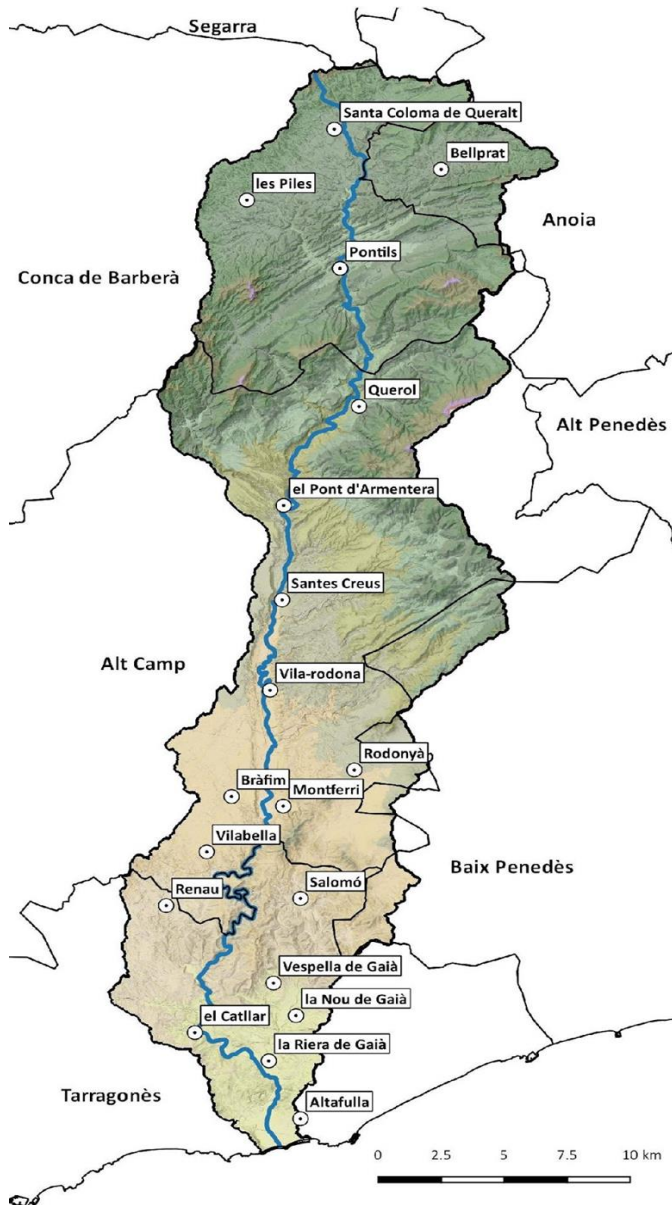

XOAG – Xarxa d'Observadors Ambientals de la Conca del riu Gaià

Conca del riu Gaià

Línies d'observació:

Línia 1: Visó

Línia 2: Amfibis

Línia 3: Exòtiques

Línia 4: Humides

Línia 5: Alteracions

XOAG – Xarxa d'Observadors Ambientals de la Conca del riu Gaià

Conca del riu Gaià

Observador/a!

Implementació

- La XOAG ha realitzat diverses jornades de presentació/formació per a observadors/es
- La XOAG us anima a participar en les diverses jornades de voluntariat ambiental que es realitzaran en l'any 2020 (també dirigides als nous interessats que no han pogut assistir a les jornades de formació)
- En les jornades de voluntariat es repassaran els conceptes bàsics d'observació amb casos pràctics
- Realitzades les sessions de formació/voluntariat, la XOAG resta oberta a incorporar les teves opinions i propostes! Fes-nos-les arribar per correu electrònic a: xoag@riugaia.cat

La XOAG

- Implementació:

✓ 5 Jornades de presentació / formació

-
- *El Catllar (08/11/2019)*
  - *Vila-rodona (15/11/2019)*
  - *Altafulla (22/11/2019)*
  - *Querol (23/11/2019)*
  - *Santa Coloma de Queralt (29/11/2019)*

✓ Registre d'observadors

✓ Posada en marxa

✓ Jornades de voluntariat (casos pràctics)

✓ Base de dades / Transferència d'informació / Cartografia

✓ Incorporació de projectes i propostes

Riu Gaià

Seguiment dels projectes Territori Salamandra

- Reunions amb els propietaris
- Participació voluntariat i alumnes de pràctiques
- Càlcul d'indicadors de l'estat de les poblacions de les diverses espècies
- Recopilació i tractament de dades de l'estat del medi
- Exemples d'indicadors: Presència d'espècies
Constatació de reproducció
- Optimitzar recursos

Gràcies per la vostra atenció

Taller de Formació organitzat per l'ICTIB i la XCN
ACOMPANYAMENT I SEGUIMENT D'ACORDS DE CUSTÒDIA

14 de maig de 2020

Impulsa el projecte:

Entitat membre de:

Amb acord de custòdia fluvial:

